

פנינו!

עובר מדרום לרפיה, במערב, אל מדרום ל- אילת, במיזרח.

גבול זה אינו זהה עם גבול ה-4 ביוני, כי אינו דורש נסיגה מרצועת-עזה.

(רוגרס, וכנראה גם יארינג ואל-סאדאת, מציעים שהרצועה תצורף לירדן או למדינה פלסטינית.)

נוסח הממשלה אינו מונע, אפוא, את קבי- לת תוכנית רוגרס והגבול הבינלאומי.

כך מצטמצמת תשובת הממשלה לאכפס. אין זו תשובה כלל. זוהי חוסר-תשובה, באי-צמלת תשובה.

★ ★ ★

כמה זמן יכול להימשך מיומו מחושב זה? לא רבה.

כי בעוד שבועיים מוזקק תא- ריך חשוב: ה-7 במארס, המועד שנקבע עלידי מצריים לתום הפי- סקת-האש. לקראת תאריך זה תתגבר הפעילות הבינלאומית.

ומעבר לזה מוזקקת העובדה הבינלאומית שארצות-הברית לא תסבול תשובה שלילית של ישראל. ושינגטון לא הסתירה שדיע- תיה על הסדר-השלוש מזהות עם הדיעות שהתבטאו בשאלון-יארינג ובתשובת סאדאת. האם מוכנה ישראל להתייצב נגד יארינג, נגד ארצות-הברית, נגד ארבע-המעצמות, נגד העולם כולו — כשהאלטרנטיבה היא מלח- מה עם הצבא המצרי-סובייטי?

האם תסכול זאת דעת-הקהל בי- ישראל, המתעוררת בהדרגה די- הכנת המצב האמיתי?

★ ★ ★

והי, בסופו של דבר, הנקודה המכרעת ברגע המכריע.

לא מה נגיד לאמריקה, מה נגיד ליארינג, מה נגיד לכל העולם.

אלא: מה אנחנו רוצים בעצמנו?

הממשלה אינה פושעת כלפי אמריקה או האו"ם. הממשלה פרי- שעת נגד מדינת ישראל.

אלו הציע גמאל עבד-אל-נאצר, ב-4 ביוני 1967, את אשר מציע אנואר אל-סאדאת ב- ניו-דיוק, הינו חושבים שהגיעו ימי-המשיח.

בחלומות הקיצוניים ביותר לא העזנו לחלום על מהפכה כזאת! והנה, כאשר בא המיפנה ההיסטורי, אשר היישוב העברי בארץ ומדינת ישראל חלמו עליו במשך שלושה דורות — אין הממשלה קופצת על הזדמנות, אין היא אפילו מבי- רכת עליה. היא מגיבה באי-רצון מגומגם.

כל אורח בישראל חייב להבין זאת. לפי- נינו הזדמנות היסטורית הבאה, אולי, פעם אחת במאה שנה.

אם נניח להזדמנות זו לחלוף, לא תסלח לנו ההיסטוריה העיברית.

★ ★ ★

עלינו להחליט מה אנחנו רוצים. מה אנחנו רוצים באמת.

כאשר יצאו אחינו ב-5 ביוני 1967 לקרב, להרוג ולהיהרג — מה הם רצו?

חתיכת-ארמה, בית-מלון בשארם-אל-שייך? שיכון בני-סמואל?

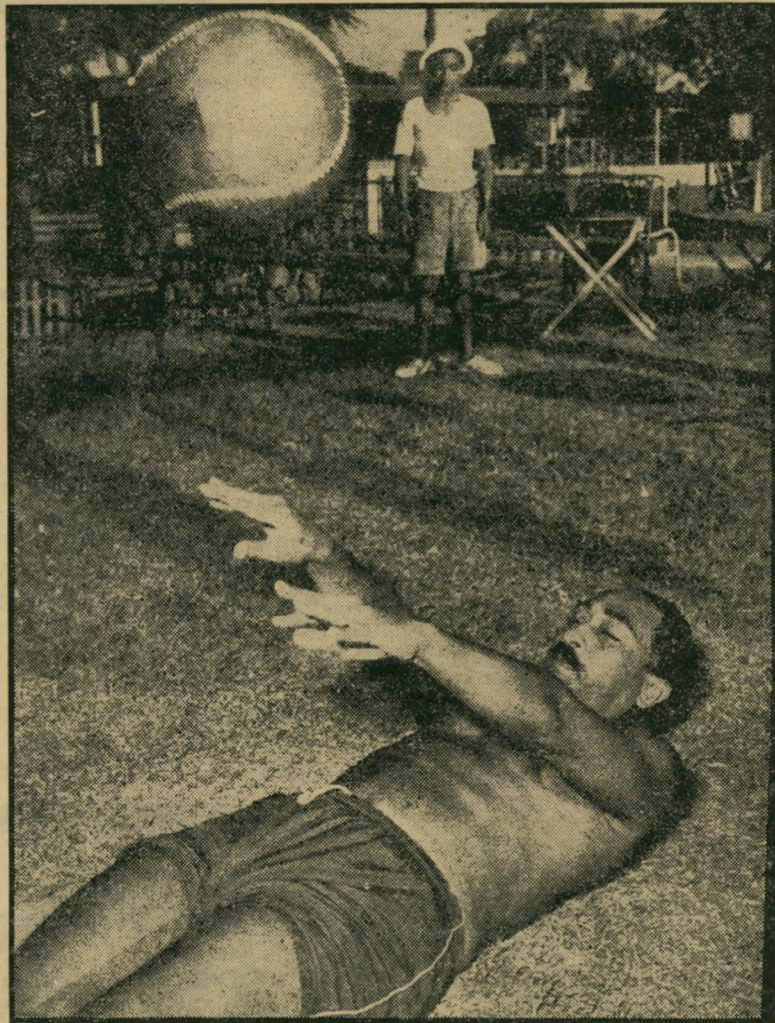
הם רצו דבר אחד, כביר בפשי- מותו: שלום.

שלושה דורות אנו יושבים בארץ זו, וכל העמים סביבנו, ובכלל זה העם שישב בארץ עצמה, סירבו להשלים עם קיומנו הריבוני כאן.

כל אשר ביקשנו להשיג, כמשך שלושה דורות של דם ודמעות, היה אך זה: שהם ישלימו עם קיומנו, עם עצמאותנו, עם ריבוי- נותנו.

זהו הדבר ההיסטורי שגנל עשיו. העולם הערבי מוכן לספק את דרישתנו ההיסטורי- רית.

ומול מהפכה זו, עומדים 18 יהודי- דים נבוכים, בהנהגת אשה שאינה יודעת מה היא רוצה.

הנשיא אל-סאדאת זקן כדור: מי יתפוס?

מה אומרת החלטה זו? הממשלה הוכירה לחיוב את נכונות מצ- ריים לחתום על חוזה-שלוש (אחרי שכל דוברי הממשלה ניסו במשך כמה ימים לשפוך עליה קיתונות של בוז וזילזול).

היא סירבה לקבוע מהו הגבול הישראלי- המצרי שממשלת ישראל רוצה בו — וחז- רה על הנוסח הנדוש „גבול מוכר, בטוח ומוסכם“, שאינו אומר דבר.

היא קבעה שבשום פנים ואופן לא תחזור ישראל לגבולה הקודם. תשובה זו היא שערויה בפני עצמה. כי במשך שלוש שנים וחצי טוענת ממשלת ישראל שהיא רוצה ב„משאומתן, בלי תנ- אים מוקדמים“. ואילו הערבים, בשלושת ה- לאוים של חרטום, שללו זאת.

עכשיו, אחרי שמצריים ביטלה רישמית את הלאוים של חרטום, באה ממשלת יש- ראל וקבעה תנאי-מוקדם-בלי-עבור: שבשום פנים ואופן לא תנהל משאומתן על גבוי- לות ה-4 ביוני.

זהו „לאו!“ מוחלט של חרטום ישראלית.

אולם גם שערויה זו אינה אלא בועת- סבון לאחיות-עניינים. כי למעשה השאירה הממשלה לעצמה את הדלת הפתוחה להתי- כחש גם לתנאי-בלי-עבור זה.

כי הצעת יארינג (ותוכנית רוגרס) מדי- ברת על „הגבול הבינלאומי“ — הקו ה-

הראשונה לשינוי היסטורי זה בגישת הער- בים לישראל היתה: „דפקו אותנו.“

★ ★ ★

אמת הפשוטה היא שלפתע נסי- ת תבר כי ממשלת ישראל פשוט אינה יודעת מה היא רוצה.

על אחת כמה וכמה אינה יודעת מה לעשות.

כשהתחילה יוזמת-יארינג הנוכחית, היתה התגובה הראשונה: „יארינג חרג מסמכותו.“ תגובה זו נחקקה באיבה, כשהשיב עליה ג'וזף סיסקה, האיש הקובע בעניין זה בי- וושינגטון, בחריפות בלתי-רגילה (ראה מיס- גרית), וקבע כי יארינג פועל בהתאם לתנ- אים שישראל הסכימה להם.

התגובה השנייה היתה להתעלם מתשובת מצריים, ולתבוע תשובה מצרית לשאלות קודמות של ישראל, שהסכו בינתיים לשלג- דאשתקד. גם טכסיס זה מת באיבו.

אבל הממשלה לא יכלה ולא רצתה ל- השיב.

וכך נתקבל נוסח ההחלטה של ישיבת הממשלה ביום א': התי- חמקות עלובה, מגומגמת וחסרת כל תכלית.

היא יכולה רק להרחיח — או להפסיד — כמה ימים יקרים, ולקרב את המרחב לתאריך שנקבע לחידוש הקרבות.

רגע האמת הגיע — אך הממשלה עמדה מולו מגמגמת ואובדת-עצות.

יש צורך להחליט — ואין מי שיחליט.

אין מי שיחליט — כי איש אינו יודע בכיורו, בפשטות ובפירוש, מה הוא רוצה.

שלוש שנים ושמונה חודשים של העמדת-פנים, אחיות-עניינים, די- שטיפת-מוח-עצמית נטלו מן ה- ממשלה, ומכל חבריה, את היכו- לת הפשוטה לקבל החלטות.

★ ★ ★

משבר הפתאומי שחל לפתע, ה- (1) מעמיד את ממשלת ישראל נגד כל ה- עולם — היה צפוי בהחלט.

הפלא הוא שבא כל-כך מאוחר.

כי מאז נומבר 1967, כשנתקבלה החלטת מועצת-הביטחון 242, פעלו המדינות על סמך ההנחה הבאה:

ישראל רוצה בחוזה-שלוש. כל השאר הוא לגביה בעל חשיבות משנית.

מצריים רוצה בהחזרת השטחים הכבושים. כל השאר הוא לגביה בעל חשי- בות מדרגה שנייה.

ישראל רוצה שמצריים תתחייב קודם כל לחוזה-שלוש, שפירושו הכרה בי- ישראל, לפני שידובר על הגבולות.

מצריים רוצה שישראל תתחייב קודם כל להיסוג לגבולותיה, לפני שידובר על חוזה-שלוש.

החלטת מועצת-הביטחון 242 היתה נסיון דחיתון קשר זה במכה אחת. היא שילבה יחד את השי- לום, הנסיגה והגבולות.

מאז השתרר קיפאון גמור. השגריר ג'ור- נאר יארינג, בעידוד אמריקאי וסובייטי, חתך עכשיו את אותו הקשר בפעם השנייה.

בשורה של „שאלות“ הציטע- לי שני הצדדים להסכים בריומנית לכריתת חוזה-שלוש ולנסיגה לי- גבול הבינלאומי בין ישראל די- מצריים (שהוא גם הגבול הקבוע בתוכנית-רוג'רס).

כאשר הסכימה מצריים השבוע לתהליך ברומני זה, ואמרה „הן“ מפורש ובלתי- מסוייג להצעות יארינג, הועמדה ממשלת ישראל בפעם הראשונה בפני הצורך הברור להשיב ב„הן“ או „לאו“.

האם מוכנה ישראל — תמורת חוזה-שלוש ישרי, מלא, רשמי — לחזור לגבול הבינלאומי?

★ ★ ★

משך 44 חודשים ארוכים חזרה ממשלה זו אלפי פעמים על הרוקטרינה המקודשת, שכל מה שישראל רוצה הוא חוזה-שלוש רשמי.

רוקטרינה זו היתה מבוססת על האמונה העיוורת והמוחלטת של כל גאוני הממשלה ומשרד-החוץ, שזהו הדבר האחד שהערבים לא יוכלו להסכים לו לעולם.

ממילא לא היה צורך לחשוב על שום דבר אחר. די היה לצעוק „שלוש, שלום!“ כדי לסכם, בסיפוק של הקלה: „ואין שלום!“

אולם במשך כל הזמן הזה התקרבו ה- מצרים, ועימם כמעט כל שאר הערבים, בי- התמדה ובעיקביות להכרה שיש להכיר בי- ישראל ולכרות עימה שלום. בשבוע שעבר, תחילה בראיון שנתן לשבועון האמריקאי ניו-דיוק (נאומו לא אבנר, בכנסת, שניתח ראיון זה — ראה מיסגרת) ולאחר מכן, בתשובה לשאלון יארינג, הכריזה מצריים רשמית ותגיגית שהיא מוכנה עתה לכרי- תת חוזה-שלוש רשמי.

כאותו רגע התמוטטה מדיניות- החוץ של ישראל כבניין קלפים.

והיה זה אופייני להידרדרות המוסרית ו- המדינית של ממשלה אומללה זו, שהתגובה